

Isra

Contents

Igpewun-a1

2Ka pegpeuli ni Hari Siru te me Hudiyu2

2

2

2

3

3Ka listaan te naddakep ne nekeuli3

3

4

4

4

4

5

5Ka peggimu te iyam ne altar5

5Ka pegbalew-balew te timplu5

5

6

6Ka pegbalabag te pegbalew-balew te timplu6

7

7

7Ka pegbalabag te pegbalew-balew te Hirusalim7

7

7

7

8

8

8

8

8

8

9Ka pegpabulus te pegbalew-balew te timplu9

9

9

9

9

CONTENTS

5

20
20
20
20
20
20

Ka baseen ni
Isra
Igpewun-a

Ka baseen ni Isra, hendue te sumpul red te *Me baseen te Krunikas*. Nahuhud kayi ka meytenged te peg-uli te дума ne me Hudiyu ne naddakep diye te Babilunya, wey ka pegpalibed te keugpe wey pegsimba diye te Hirusalim. Nabaad seini te tatelu: 1.) Ka pegpeuli ni Siru ne Hari te Pirsya te seeye se hun-a ne punduk te me Hudiyu ne naddakep ne diyad te Babilunya. 2.) Ka pegbalew-balew pegpasasindeg te timplu wey ka peghalad kayi, wey ka pegpalibed te pegsimba te Manama diye te Hirusalim. 3.) Ka peg-uli diye te Hirusalim te seeye se lein e man-e ne punduk te me Hudiyu ne impanguluwan ni Isra, ka sabeka ne mangngateu te Balaud te Manama. Nakabulig sikandin te me Israilita te pegpalibed te me tuluuwen wey nabatasan dan, eyew kene dan egkeengkeran ka pegsimba te malehet ne Manama. Ka nenasulat te seini ne baseen Ka hun-a ne punduk te me Hudiyu ne nekeuli puun te pegkarakep 1:1–2:70 Ka pegbalew-balew pegpasasindeg te timplu wey ka peghalad kayi 3:1–6:22 Ka peg-uli ni Isra wey te дума ne naddakep 7:1–10:44

Ka pegpeuli ni Hari Siru te me Hudiyu

1¹ Te an-anayan ne leg-un te peghari ni Siru te Pirsya, impuwasan ka suman-suman din te Magbebaye ne Manama eyew egpakasulat te sabeka ne pegpataha te intiru ne migharian din. Neyitabu seini eyew egkatuman ka lalag te Magbebaye ne Manama pinaahi ki prupita Hirimiyas.

2² Seini ka insulat ni Siru ne Hari te Pirsya: “Ka Magbebaye ne Manama ne iyan ka Manama ne diye te langit, ka migbehey keddi te langun ne migharian kayi te kalibutan. In-alam a nikandin te pegbalew-balew pegpasasindeg te timplu para kandin diye te Hirusalim, ne sakup te Huda.³ Sikaniyu se langun ne keet-etawan din, egkaayun e ne eg-uli diye te Hirusalim. Balbalawi niyu te pegpasasindeg ka timplu te Magbebaye ne Manama, ka Manama te Israil ne insimba diye te Hirusalim. Egdumaan

¹ + 1:1: Hir 25:11; 29:10.

² + 1:2: Isa 44:28.

³ + 1:5 Te Hibruwanen: ka lalag ne “me ulu te me amey” iyan igpasabut ka “pangulu te me kabuhalan.”

kew perem langun te Manama niyu.

⁴ Ka minsan hentew te keet-etawan din ne naddakep dengan ne egkeilangan te bulig eyew egpekeuli, keilangan ne ka me sumbaley rin, egbehey kandin te pelata, bulawan, me kasangkapan, me ayam, wey egbehey pad man-e sikandan te дума ne me dasag para te timplu te Manama diye te Hirusalim.”

5Ne ka me pangulu te me pamilya³ ne me kabuhalan ni Huda wey ni Binhamin дума te me talagpanubad wey te me Libita, lagkes seeye se langun ne impuwasan te Manama ka me suman-suman, migpangandam e ne eggendiye te Hirusalim eyew te pegbalew-balew pegpasasindeg te timplu te Magbebaye ne Manama.⁶ Ne imbehayan sikandan te me sumbaley ran te me kasangkapan ne pelata, bulawan, me kasangkapan ne keilanganen, me ayam, me mahal ne kasangkapan, wey дума pad ne dasag para te timplu.

7Impeuli degma ni Hari Siru ka me kasangkapan te timplu te Magbeye ne Manama ne diye te Hirusalim ne in-uyan ni Hari Nibukadnisar ne intahu din diye te timplu te me diyus-diyus din. ⁸ Ne impabehey e seini ni Siru ne Hari te Pirsya diye ki Mitridatis ne talaggen-gen te seleppi. Ne inseel rin e seini wey imbehey rin e ki Sisbasar ne gubirnadur te Huda. ⁹ Ne seini ka kasuluhan te me kasangkapan: tatelu ne pulu (30) ne bulawan ne pelenggana, sabeka ne libu (1,000) ne pelata ne pelenggana, daruwa ne pulu wey siyam (29) ne kasangkapan ne pelata, ¹⁰ tatelu ne pulu (30) ne bulawan ne yahung, 410 ne pelata ne yahung, wey sabeka ne libu (1,000) te duma pad ne me kasangkapan.

11Migginguma te 5,400 ⁴ ka langun ne kasangkapan ne bulawan wey pelata. Impanguyan seini enni Sisbasar wey te duma te peg-uli dan diye te Hirusalim puun te pegdakep wey peg-uyan kandan diye te Babilunya.

Ka listaan te naddakep ne nekeuli (Nih. 7:4-73)

2Seini ka listaan te keet-etawan te prubinsya te Huda ne nekeuli puun te pegkarakep. Impandakep dengan ni Hari Nibukadnisar ka me pamilya ran wey impanguyan diye te Babilunya. Ne kuntee nekeuli e ka tagse sabeka diye te Hirusalim wey te me lungsud dan ne sakup te Huda. ² Iyan dan pangulu ensi Sirubabil, si Hiswi, si Nihimiyas, si Sirayas, si Rilayas, si Murdikay, si Bilsan, si Mispar, si Bigbay, si Rihum wey si Baana.

S eini ka kasuluhan te me lukes ne me Israilita ne nekeuli puun te pegkarakep: ³⁻²⁰ 2,172 ka me kabuhalan ni Parus; 372 ka me kabuhalan ni Sipatiyas; 775 ka me kabuhalan ni Ara; 2,812 ka me kabuhalan ni Pahatmuwab ne me kabuhalan ni Hiswa wey ni Huwab; 1,254 ka me kabuhalan ni Ilam; 945 ka me kabuhalan ni Satu; 760 ka me kabuhalan ni Sakay; 642 ka me kabuhalan ni Bani; 623 ka me kabuhalan ni Bibay; 1,222 ka me kabuhalan ni Asgad; 666 ka me kabuhalan ni Adunikam; 2,056 ka me kabuhalan ni Bigbay; 454 ka me kabuhalan ni Adin; siyam ne pulu wey walu (98) ka me kabuhalan ni Atir (ne inggaranan degma ki Hisikiyas); 323 ka me kabuhalan ni Bisay; 112 ka me kabuhalan ni Hura; 223 ka me kabuhalan ni Hasum; wey 95 ka me kabuhalan ni Gibar. ²¹⁻³⁵ Seini ka kasuluhan te me etew ne diye nangugpe se kaap-apuan dan te seini ne me lungsud: 123 te Bitlihim; lalimma ne pulu wey hen-em (56) te Nitupa; 128 te Anatut; hep-at ne pulu wey daruwa (42) te Asmabit; 743 te Kiryat-Hiyarim, Sipira, wey Biirot; 621 te Rama wey Giba; 122 te Mikmas; 223 te Bitil wey Ay; lalimma ne pulu wey daruwa (52) te Nibu; 156 te Magbis; 1,254 te sabeka ne Ilam; 320 te Harim; 725 te Lud, Hadid, wey Unu; 345 te Hiriku; wey 3,630 te Sinaa. ³⁶⁻³⁹ Seini ka me kabuhalan te me talagpanubad ne nekeuli puun te pegkarakep: 973 ka me kabuhalan ni Hidayas, ne me kabuhalan ni Hiswi; 1,052 ka me kabuhalan ni Imir; 1,247 ka me kabuhalan ni Pasur; wey 1,017 ka me kabuhalan ni Harim. ⁴⁰⁻⁴²

⁴+ 1:11 Ka kasuluhan te kasangkapan ne nasulat te birsikulu 9-10 ware de migginguma te 5,400, tenged te ware nakumplitu te egsulat ka me kasangkapan.

Seini ka me kabuhalan te me Libita ne nekeuli puun te pegkarakep: pitu ne pulu wey hep-at (74) ka me kabuhalan ni Hiswi wey ni Kadmiil, ne me kabuhalan ni Hudabiyas; 128 ka me mangngulahing ne me kabuhalan ni Asap; 139 ka me talagtameng te gumawan te timplu, ne me kabuhalan enni Salum, ni Atir, ni Talmun, ni Akub, ni Hatita, wey ni Subay.

43-54Seini ka listaan te me kabuhalan te me suluhuanen diye te timplu ne nekeuli puun te pegkarakep: me kabuhalan enni Siha, ni Hasupa, wey ni Tabaut; me kabuhalan enni Kirus, ni Siyaha, wey ni Padun; me kabuhalan enni Libana, ni Hagaba, wey ni Akub; me kabuhalan enni Hagab, ni Samlay, wey ni Hanan; me kabuhalan enni Gidil, ni Gahar, wey ni Riyahas; me kabuhalan enni Risin, ni Nikuda, wey ni Gasam; me kabuhalan enni Usa, ni Pasiya, wey ni Bisay; me kabuhalan enni Asna, ni Miyunim, wey ni Nipisim; me kabuhalan enni Bakbuk, ni Hakupa, wey ni Harhur; me kabuhalan enni Baslut, ni Mihida, wey ni Harsa; me kabuhalan enni Barkus, ni Sisira, wey ni Tima; me kabuhalan enni Nisiya, wey ni Hatipa.⁵⁵⁻⁵⁷ Seini ka me kabuhalan te me suluhuanen ni Hari Sulumun ne nekeuli puun te pegkarakep: me kabuhalan ni Sutay, ni Hasupirit, wey ni Piruda; me kabuhalan ni Haala, ni Darkun, wey ni Gidil; me kabuhalan ni Sipatiyas, ni Hatiil, ni Pukirit-Hasibaim, wey ni Ami.

58Migginguma te 392 ka langun ne me suluhuanen diye te timplu wey ka me kabuhalan te me suluhuanen ni Hari Sulumun.

59-60Ne due 652 ne kabuhalan enni Dilyas, ni Tubiyas, wey ni Nikuda ne nekeuli puun te me lung-sud te Tilmila, te Til-Harsa, te Kirub, te Adan, wey te Imir. Piru kene sikan-dan egpakapamalehet ke me Israilita naan iya sikandan.

61Due degma me talagpanubad ne me kabuhalan ni Habayas, ni Hakus, wey ni Barsilay ne kene egkapamalehetan ne me kabuhalan sikan-dan te Israil. Seini se enggaran ki Barsilay nakaasawa te anak ni Barsilay ne matig-Gilyad, wey puun dutu, iyan din e ngaran ka ngaran te anuhang din.⁶² Ne impamitew ran ka me ngaran dan diye te listaan te me kaap-apan dan, piru ware dan seini nakita, sikan naa ka ware sikandan dawata ne talagpanubad wey in-isip sikandan ne mallindit.⁶³⁵ Ingkahiyen sikandan te gubirnadur te Huda ne kene egkaayun ne egkeen te egkakeen ne inhalad diye te Manama taman te duen e talagpanubad ne egpekeinse te Magbebaye ne Manama pinaahi te Urim wey te Tumim⁶ ke me talagpanubad naa iya sikandan.⁶⁴⁻⁶⁷ Ne ka kasuluhan te me etew ne nekeuli puun te pegkarakep 42,360, ne ware pad nakalagkes te pegseel ka 7,337 ne suluhuanen ne me lukes wey me malitan ka daruwa ne gatus (200) ne mangngulahing ne me lukes wey me malitan ka 736 ne me kudde ka 245

⁵+ 2:63: Num 27:21.

⁶+ 2:63 Ka Urim wey Tumim iyan ka me kasangkapan ne eggamiten te talagpanubad te pegnengng te igkeupii te Manama, piru warad nataheyi ke egmenuwen seeye te eggamit.

⁷+ 2:66 Sabeka seini ne ayam ne anak te lukes ne asnu wey beyan ne kudde.

ne me mula⁷ ka 435 ne me kamil wey ka 6,720 ne me asnu.

68Te pegginguma ran diye te timplu te Magbebaye ne Manama ne diye te Hirusalim, due дума te me pangulu te me pamilya ne migdasag para eggamiten te pegbalew-balew pegpasasindeg kayi diye te tapey ne nasasindehan. ⁶⁹ Ne migbehey ka me pangulu sumale te egkeyimu ran para te sika ne himu. Ne nakalimud sikan-dan te lalimma ne gatus (500) ne kilu ne bulawan, daruwa ne libu wey walu ne gatus (2,800) ne kilu ne pelata, wey sabeka ne gatus (100) ne mallayat ne kumbale ne para te me talagpanubad.

70⁸ Ne ka me talagpanubad, me Libita, me mangngulahing, me talagtameng te gumawan te timplu, me suluhuanen te timplu, wey ka дума ne me etew, diye nangugpe te me inged ne marani te Hirusalim. Ne ka дума ne me Israilita nanlibed e diye te me inged ne nangugpaan te me kaap-apan dan.

Ka peggimu te iyam ne altar

3Te igkapitu e ne bulan, ⁹ te nenekeugpe e ka me Israilita diye te me lungsud dan, miglibulung sikan-dan diye te Hirusalim. ² ¹⁰ Ne si Hiswi ne anak ni Husadak wey ka me дума rin ne me talagpanubad, wey si Sirubabil ne anak ni Salatiil, wey

ka me karumaan din, migbunsud e ka egbalew-balew te altar te Manama te Israil eyew egtutungan te igmanubad dan sumale te nasulat te Balaud ni Muwisis ne suluhuanen te Manama. ³ ¹¹ Ne impasasindeg dan ka altar diye te natahuan dengan kayi min-san nenaaldeh sikandan te mahinged diye. Ne migtutung e sikandan te igmanubad diye te Magbebaye ne Manama tagse maselem wey te marusilem. ¹² ⁴ ¹³ Ne intuman dan ka Saha-keen diye te me Leeb sumale ke nekey ka nasulat, wey migtutung sikandan te igmanubad sumale te ingkeilangan ne igpanubad te tagse aldew te seini ne Sahakeen. ⁵ ¹⁴ Pegkeimpus dutu, impabulus dan ka pegtutung te igmanubad te tagse maselem wey marusilem, wey ka peghalad te timpu te Iyam ne Bulan, ¹⁵ wey ka langun ne sahakeen ne suhu te Magbebaye ne Manama. Ne migbehey degma ka me etew te me dasag ne igpanubad diye te Magbebaye ne Manama. ⁶ Te an-anayan ne aldew te igkapitu ne bulan, migbunsud e sikandan ka migmanubad diye te Magbebaye ne Manama minsan ware pad nabunsuri ka pabunsuran te timplu te Magbe-baye ne Manama.

Ka pegbalew-balew te timplu

7Sikan naa, imbayaran dan te pelata ne seleppi ka me talagperi te batu wey ka me talagbebaley. Imbe-hayan dan degma ka me matig-Sidun

⁸ + 2:70: 1Kru 9:2; Nih 11:3.

⁹ + 3:1 Neyitabu seini te tatelu e ne bulan ka miglihat te peg-uli dan puun te Babilunya.

¹⁰ + 3:2: Iks 27:1.

¹¹ + 3:3: Num 28:1-8.

¹² + 3:3 Te Hibruwane: "marusilem ne pegpanubad" piru egkeyitabu seini te me alas tris peendiye te alas singku te maapun.

¹³ + 3:4: Num 29:12-38.

¹⁴ + 3:5: Num 28:11-29:39.

¹⁵ + 3:5 Te pegbunsud te iyam ne bulan, egtutung te igmanubad ka me Israilita eyew egpasalamat te Magbebaye ne Manama.

wey ka me matig-Tiru te egkakeen, egkeinum, wey te mentika, eyew eg-uyan sikandan te kayu ne sidar ne eg-puun te Libanun. Ne diye dan seeye ipabaye te dahat te Hupa sumale te pegtuhut ni Siru ne Hari te Pirsya.

8Migbunsud sikandan te pegbalew-balew pegpasasindeg te timplu te igkarangeb ne bulan te igkarangeb ne leg-un te pegginguma ran diye te Hirusalim. Ne migbulig si Sirubabil ne anak ni Salatiil wey si Hiswi ne anak ni Husadak, duma te langun ne duma ran ne me talagpanubad, me Libita, wey te langun ne nekeuli diye te Hirusalim puun te pegkarakep. Ne mig-alam sikandan te me Libita ne puun te daruwa ne pulu (20) se idad wey subla pad, eyew iyan egmandu te egrabahu te timplu te Magbebaya ne Manama. ⁹ Ne naalam ensi Hiswi duma te anak din ne me lukes wey te karumaan din, wey ensi Kadmiil duma te anak din ne me lukes, ne me kabuhalan langun ni Hudabiyas. ¹⁶ Sikandan ka migmandu te egrabahu te timplu te Manama, wey migbulig degma kandan ka me kabuhalan wey me karumaan ni Hinadad ne me Libita degma.

10 ¹⁷ Te imbunsuran e te me talagbebaley ka pabunsuranan te timplu te Magbebaya ne Manama, migparani e ka me talagpanubad ne migsaluub te malayat ne me kumbale dan ne migpanguyan te me trumpita. Ne migparani degma ka me Libita ne kabuhalan ni Asap ne migpanguyan te

putew ne basalan eyew te pegdeyrey te Magbebaya ne Manama, sumale te insuhu ni Dabid ne Hari te Israil denggan. ¹¹ ¹⁸ Ne migpasubsubaley sikandan ka eg-ulahing te pegdeyrey wey pegpasalamat te Magbebaya ne Manama ne miggenendue,

“ Meupiya ka Magbebaya ne Manama

s u ka geyinawa rin te Israil kene egkabalbalawan.” Ne migmanguleyi te meemen ka langun ne etew te pegdeyrey te Magbebaya ne Manama, tenged su nabunsuran e ka pabunsuranan te timplu te Magbebaya ne Manama. ¹² Piru masulug ka me buyag e ne talagpanubad, me Libita, wey me pangulu te me pamilya ne nakakita te an-anayan ne timplu. Migsinehew ¹⁹ sikandan te meemen te pegkakita ran te nakatahu e ka pabunsuranan te iyam ne timplu, piru masulug degma ka migmanguleyi te pegkahale. ¹³ Ne kenad egkeilaan ka laheng te pegkuleyi te kahale wey ka laheng te pegsinehew, tenged su amana ne mahulub ka me etew wey egkarineg ka me laheng dan diye te mariyu.

Ka pegbalabag te pegbalew-balew te timplu

4Nanengnengan te me kuntere te me kabuhalan ni Huda wey ni Binhamin ne seeye se nekeuli puun te pegkarakep, egbalew-balew e egpasasindeg te timplu te Magbebaya

¹⁶ + 3:9 Si Hudabiyas, egngaranan ded degma ki Huda.

¹⁷ + 3:10: 1Kru 25:1.

¹⁸ + 3:11: 1Kru 16:34; 2Kru 5:13; 7:3; Sal 100:5; 106:1; 107:1; 118:1; 136:1; Hir 33:11.

¹⁹ + 3:12 Migsinehew ka me buyag tenged su ka iyam ne timplu kenad ne iling karakel wey kateles te tapey ne timplu.

²⁰ + 4:2: 2Har 17:24-41.

ne Manama, ka Manama te Israil.
² ²⁰ Purisu, nangendiye sikandan ki Sirubabil wey diye te me pangulu te me pamilya, wey migkahi, “Pabuliha key nikaniyu te pegbalew-balew pegpasasindeg te timplu su migpamakey key ma degma te Manama iling kaniyu wey mighalad key degma kandin puun pad te timpu ni Isarhadun ne Hari te Asirya ne iyan mig-uyan kanami kayi.”

3Piru ingkahiyan sikandan enni Sirubabil, ni Hiswi, wey te duma ne pangulu te me pamilya te Israil, “Ware labet niyu te pegpasasindeg te timplu para te Manama ney. Sikanami re ka egbalew-balew egpasasindeg kayi para te Magbebaye ne Manama, ka Manama te Israil, sumale te insuhu kanami ni Siru ne Hari te Pirsya.”

4Sikan naa ka impakannekalan te me mahinged te seeye ne inged ne egkaawaan te kabagget ka me matig-Huda, wey inninaaldek dan ka me matig-Huda eyew kene egpakapabulus ka egbalew-balew te timplu, ⁵ wey migsuul sikandan te me talagtambag eyew te pegbalabag te planu ran. Inggimu ran seini te langun ne timpu ne si Siru pad ka Hari te Pirsya taman te iyan e Hari si Daryu.

Ka pegbalabag te pegbalew-balew te Hirusalim

6Peglihat te masulug ne me leg-un, te pegbunsud te peghari ni Aswiru, migsusulat ka seeye ne me etew te pegbayung meytenged te keet-etawan te Huda wey te Hirusalim.

7Ne minsan te si Artasirsis e ka Hari te Pirsya, migsusulat ded diye te

kandin ensi Bislam, si Mitridatis, si Tabiil, wey ka me duma ran. Nasulat seini te Aramayik ne linalahan wey inluwas seini diye te Hari.

8Ne migsusulat degma meytenged te Hirusalim si Rihum ne gubirnadur te Samarya, wey si sikritari Simsay te igpeendiye ki Hari Artasirsis:

9“Ka seini ne sulat, egpuun ki gubirnadur Rihum, ki sikritari Simsay wey te me duma ran, me talewukum, te duma ne upisyal, wey te me matig-Irik, me matig-Babilunya, me matig-Susa ne diye te tane te Ilam, ¹⁰ lagkes ka duma ne keet-etawan ne indedel te mabantug wey talahuren ne si Asurbanipal, wey diye din e ipeugpe te me siyudad te Samarya, wey diye te duma ne me inged kayi te talipag te Weyig ne Iyupratis.”

11Miggenendue ka sulat ne impeuyan dan: “Mahal ne Hari Artasirsis, egpangemusta key se me suluhuanen nu ne keet-etawan ne nangugpe kayi te prubinsya ne talipag te Weyig ne Iyupratis.

12“Mahal ne Hari, egkeupian key ne egkanengnengan nu ne ka me Hudiyu ne nekeuli kayi, diyad e te Hirusalim. Egbalbalawan dan e man-e te egpasasindeg seini se masinupaken wey mareet ne siyudad. Mahaan dan e egkeimpusi ka peggimu te alad ne matikang wey makepal su neimpusan dan man e te eg-ayad-ayad ka pabunsuranan kayi. ¹³ Ne mahal ne Hari, emun ke egkeimpusan dan e te egbalew-balew egpasasindeg ka siyudad wey ka me alad ne matikang wey

makepal, kenad sikandan egbayad te buhis wey te дума pad ne bayaranen, wey egdeisek e ka seleppi te migharian. ¹⁴ Ne kuntee, tenged su matinumanen key ma ne me sakup nu, ²¹ kene key egkeupian ne egtengteng te Hari ne egkeyilawan. Sikan naa, insulatan ney sikeykew eyew egpakangeneng ka kayi, ¹⁵ su eyew due egkeyimu ne pegsusi te sinulat te me kaap-apuan nu. Te seini ne sinulat, egkanengnengan nu ne amana ne masinupaken ka nangugpe te siyudad ne Hirusalim, nakasamuk te me Hari wey te me prubinsya, wey migribildi puun pad dengan. Sikan naa ka nahuhus ka seini ne siyudad. ¹⁶ Impataha ney sikeykew ne emun ke egkeimpusan e man-e te egbalew-balew egpasasindeg ka siyudad wey ka me alad, kene kad e degma egpakamandu te prubinsya ne kayi te talipag te Weyig ne Iyupratis.”

17Ne seini ka tabak te Hari te sulat ne impeuyan dan:

“ Egpangemusta a ki gubirnadur Rihum, ki sikritari Simsay, wey te дума ran ne matig-Samarya, wey te intiru ne prubinsya ne due te talipag te Weyig ne Iyupratis.

18“Ne kuntee, nabase e naay-ayari ka impeuyan niyu ne sulat wey naluwas seini te linalahan ku. ¹⁹ Purisu, impasusi kud wey nanengnengan ku ne ka nangugpe te seini ne siyudad, egkuntere te me Hari puun pad dengan, wey nabatasan dan ka pegsupak wey pegsukul. ²⁰ Ne nanengnengan ku degma ne due mabantug ne me

Hari te Hirusalim ne iyan egsukut te buhis, wey te дума pad ne bayaranen. Sikandan ka migmandu te intiru ne prubinsya ne due te talipag te Weyig ne Iyupratis. ²¹ Sikan naa, himu kew te sabeka ne suhu te pegpasanggal te himu te me etew, eyew kene egpakapabulus ka pegbalew-balew egpasasindeg te seini ne siyudad taman te egsuhu ad e. ²² Kene niyu naa seini balahara su eyew kene egkareetan ka migharian ku.”

23Te nabase e ka sulat ni Hari Artasiris diye te tangkaan enni gubirnadur Rihum, ni sikritari Simsay, wey te дума ran, miglambunus e sikandan miggendiye te Hirusalim wey impehes dan pasanggela ka me Hudiyu.

24 ²² Ne iling te neyitabu dengan, nasanggal degma ka peggimu te timplu te Manama diye te Hirusalim taman te igkarangeb ne leg-un te peghari ni Daryu te Pirsya.

Ka pegpabulus te pegbalew-balew te timplu

5 ²³ Ne kuntee, ka me prupita ne si Hagiya wey si Sakariyas ne kabuhalan ni Idu, insuhu te Manama te Israil te pegpangguhud te lalag din diye te me Hudiyu ne diye te Huda wey Hirusalim. ² ²⁴ Seeye naa, migbunsud e man-e ensi Sirubabil ne anak ni Salatiil wey si Hiswi ne anak ni Husadak ka egbalew-balew egpasasindeg te timplu te Manama ne diye te Hirusalim, wey imbulihan sikandan te seeye se daruwa ne prupita te Manama.

²¹ + 4:14 Te Hibuwanen: migkeen key te asin te palasyu.

²² + 4:24: Hag 1:1; Sak 1:1.

²³ + 5:1: Hag 1:1; Sak 1:1.

²⁴ + 5:2: Hag 1:12; Sak 4:6-9.

3Te seeye ne timpu, si Tatinay ne gubernadur te prubinsya diye te talipag te Weyig ne Iyupratis, wey si Sitarbusinay, duma te me duma ran, nangendiye te kandan wey migkahi, “Hentew ka migsuhu kaniyu te pegbalew-balew pegpasasindeg wey peg-impus te seini ne timplu?”⁴ Ne mig-inse pad man-e sikan-dan, “Hentew ka me ngaran te me etew ne migtrabahu te seini ne timplu?”⁵ Piru imbantayan te Manama ka me igbuyag te me Hudiyu, purisu, ware pad migbalabag te pegbalew-balew te timplu ka me upisyal te Pirsya taman te egpakasusulat e sikan-dan ki Hari Daryu wey egkarawat dan e ka tabak din.⁶ Seini ka tahu te sulat ne impeuyan ni gubernadur Tatinay, wey ni Sitarbusinay, wey te me duma ran ne me upisyal te prubinsya diye te talipag te Weyig ne Iyupratis:⁷ “Eg pangemusta key keykew Mahal ne Hari Daryu.

8“Keilangan ne egkanengnengan nu Mahal ne Hari ne miggendiye key te prubinsya te Huda, diye te impasasindehan te timplu te mabantug ne Manama. Ne nakita ney ne imbalbalawan seini pasasindeha ne iyan inggamit ka derakel ne me batu, wey intangenan e te me kayu ka me alabat. Nakapabulus ka seini ne himu pinaahi te peglasey-lasey ran, sikan naa, migmasiyapat ka pegpasasindeg.

9“Ne mig-insaan ney ka me igbuyag te miggenendue, ‘Hentew ka migsuhu kaniyu te pegbalew-balew pegpasasindeg wey peg-impus te seini ne timplu?’¹⁰ Mig-insaan ney degma sikandan te me ngaran dan eyew ig-

pakapanengneng ney keykew ka me ngaran te migmangulu kandan.

11“Ne seini ka tabak dan kanami, ‘Me suluhuanen key te Manama te langit wey tane, wey egbalbalawan ney te egpasasindeg ka timplu ne inggimu wey in-impusan te mabantug ne Hari te Israil te dengan ne timpu.¹² ²⁵ Piru tenged te impeyibelu te kaap-apuan ney ka Manama ne diye te langit, imbehey rin e sikan-dan diye ki Nibukadnisar ka matig-Kaldiya ne Hari te Babilunya. Ne indereetan ni Nibukadnisar ka seini ne timplu wey impandakep ka keetawan wey impanguyan diye te Babilunya.¹³ ²⁶ Piru te an-anayan ne leg-un te peghari ni Siru diye te Babilunya, migsuhu sikandin ne keilangan ne egbalbalawan te egpasasindeg ka timplu te Manama.¹⁴ Ne seeye se bulawan wey pelata ne me kasangkapan te timplu te Manama ne ingkuwa ni Nibukadnisar puun te timplu diye te Hirusalim wey in-uyan diye te timplu te Babilunya, impakuwa ni Hari Siru wey imbehey diye ki Sisbasar ne in-alam din ne gubernadur te Huda.¹⁵ Ne inlalahan ni Hari Siru si Sisbasar, “Uyana nu seini se me kasangkapan wey itahu nu diye te timplu ne diye te Hirusalim, wey pabalbalawi nu te egpasasindeg ka timplu te Manama diye te nasasindehan ded dengan kayi.”¹⁶ Sikan naa ka miggendiyad si Sisbasar te Hirusalim wey intahu din e ka me pabunsuranan te timplu te Manama. Ne puun te seeye ne aldew taman kuntee, migpabulus ka peggimu te timplu piru ware pad neimpusi.’

²⁵ + 5:12: 2Har 25:8-12; 2Kru 36:17-20; Hir 52:12-15.

²⁶ + 5:13: Isra 1:2-11.

17“Ne kuntee, emun ke igkahale seini te Hari, ipasusi nu ka me sinulat te me Hari diye te Babilunya te pegnengneng ke malehet naan iya ne migsuhu si Hari Siru ne egpabalbalawan te egpasasindeg ka timplu te Manama diye te Hirusalim. Ne panengnenga key ke nekey ka sumanuman te Hari meytenged kayi.”

Ka pegkakita te suhu ni Hari Siru

6Sikan naa ka migsuhu e si Hari Daryu ne egsusiyen ka me sinulat ne diye te tahuanan kayi diye te Babilunya. ² Ne diye nakita ka eglulunen ne baseen te Ikbatana, ka iney ne siyudad te prubinsya te Midiyan, wey kayi nasulat ka seini ne suhu:

3“Te an-anayan ne leg-un te peghari ni Siru, miggimu sikandin te suhu ne egbalbalawan te egpasasindeg ka timplu te Manama diye te natahuan dengan kayi diye te Hirusalim eyew diye eghalad wey egtutung te igmanubad. Ne keilangan ne siyam ne pulu (90) ne mitrus ka kalayat kayi wey siyam ne pulu (90) degma ne mitrus ka kaluag, ⁴ wey ka tagse tatelu ne impeg-ampew ne derakel ne me batu, eg-ampawan te kayu. Ne ka eggastuwen ne seleppi, diye egangaya te tahuanan te seleppi te Hari. ⁵ Ne ka bulawan wey ka pelata ne me kasangkapan te timplu te Manama ne in-uyan ni Hari Nibukadnisar diye te Babilunya, keilangan ne ig-uli ded diye te nenatahuan kayi diye te timplu te Hirusalim.”

Ka suhu ni Hari Daryu ne igpabulus ka himu

6“Ne kuntee, sikeykew Tatinay ne gubernadur te prubinsya ne due te

talipag te Weyig ne Iyupratis, Sitarbusinay, wey te duma niyu ne me upisyal te prubinsya ne talipag te Weyig ne Iyupratis:

“ Awe kew due! ⁷ Kene niyu balabahi ka peggimu te seini se timplu te Manama. Balahara niyu re due ka gubernadur wey ka me igbuyag te me Hudiyu ne egbalew-balew egpasasindeg te timplu te Manama diye te natahuan ded dengan kayi. ⁸

Timul pad due, egsuhu a kaniyu ne bulihi niyu ka me igbuyag te me Hudiyu te pegbalew-balew pegpasasindeg te timplu te Manama wey kene niyu lamlamuwi ka pegbayad kandan. Ne diye egpuun te me buhis ne nalimud te prubinsya ne diye te talipag te Weyig ne Iyupratis ka igbayad kandan, eyew kene egkaangge ka himu. ⁹ Ne minsan nekey ne egkeilanganen te me taglagpanubad diye te Hirusalim, iling te me turu ne nati ne baka, me lukesan ne karniru, wey ke nati te karniru, eyew igmanubad diye te Manama ne diye te langit, wey ke trigu naa, asin, binu, wey lana, keilangan ne aldew-aldew ka pegbehey kandan, ¹⁰ su eyew egpakanubad sikandan te igkahale te Manama ne diye te langit, wey ig-ampu dan ka umul ku wey ka me anak ku ne lukes. ¹¹ Egsuhu a degma ne ke due etew ne egsupak te seini ne suhu, eglagnuten ka kayu ne intangen diye te baley rin wey ig-sundang seini kandin, wey egdereetan e ka baley rin. ¹² Eglegparan perem te Manama ne iyan mig-alam te Hirusalim isip sabeka ne inged ne

egsimbaan kandin, ka minsan hentew ne Hari wey ke keet-etawan naa ne eguney-uney egsupak te seini ne suhu, wey ke egguhus naa te timplu te Manama ne diye te Hirusalim. Sikeddiey si

Daryu ka migsuhu kayi, keilangan ne egtumanen iya seini.”

Ka peghalad te timplu

13Ne intuman iya ka suhu ni Hari Daryu enni Tatinay ne gubirnadur te prubinsya diye te talipag te Weyig ne Iyupratis, ni Sitarbusinay, wey te me дума ran. ¹⁴ ²⁷ Sikan naa ka migpabulus ka pegbalew-balew pegpasasindeg te timplu wey miglampus ka me igbuyag te me Hudiyu tenged te pegbagget ni prupita Hagiyyu wey ni prupita Sakariyas ne anak ni Idu. Neimpusan dan te egbalew-balew te egpasasindeg ka timplu sumale te suhu te Manama te Israil wey te balaud te me Hari te Pirsya ne ensi Siru, si Daryu, wey si Artasirsis. ¹⁵ Neimpusan ka timplu te igkatelu ne aldew te igkasapulu wey daruwa ne bulan ne iyan ka Adar, te igkeen-em ne leg-un te peghari ni Daryu.

16Ne miggale-gale te pegsahakeen te peghalad te timplu te Manama ka me Israilita, дума te me talagpanubad, me Libita, wey te дума ran ne nekeuli puun te pegkarakep. ¹⁷ Te seini ne peghalad te timplu, migpanubad sikandan te sabeka ne gatus (100) ne turu ne nati ne me baka, daruwa ne gatus (200) ne lukesan ne me karniru, wey hep-at ne gatus (400) ne nati ne me karniru. Migbehey degma sikandan te sapulu wey daruwa (12) ne turu ne me kambing isip igmanubad te peglinis te sale te me Israilita sumale te kasuluhan te tribu te Israil. ¹⁸ Inteil ran degma ka me talagpanubad wey ka me Libita para

te pegpamakey te timplu te Manama diye te Hirusalim, sumale te nasulat te libru ni Muwisis.

Ka Sahakeen te Peglihad te Panalihan

19 ²⁸ Te igkasapulu wey hep-at (14) ne aldew te an-anayan ne bulan te egsinundul ne leg-un, migsahakeen te Peglihad te Panalihan ka nekeuli puun te pegkarakep. ²⁰ Immatulus te me talagpanubad wey te me Libita ka pegkeetew ran wey migmalinis e sikan dan langun diye te tangkaan te Manama. Sikan naa, miglape sikandan te nati ne me karniru te Pegsahakeen te Peglihad te Panalihan para te langun ne nekeuli puun te pegkarakep, wey para te дума ran ne me talagpanubad, wey para te pegkeetew ran. ²¹ Ingkeen seini te me Israilita ne nekeuli puun te pegkarakep, дума te langun ne ware mig-apil-apil te mareet ne hinimuwan te keet-etawan ne ware migpalintutuu te Manama. Inengkeran dan e ka seeye ne me himu eyew egpamakey e te Magbebaye ne Manama, ka Manama te Israil. ²² Nahale amana sikandan te Sahakeen te Paan ne ware Patulin seled te pitu ne aldew. Impahale sikandan te Magbebaye ne Manama pinaahi te pegbalew-balew rin te suman-suman te Hari te Asirya ²⁹ eyew egbulihan sikandan te Hari te peggimu te timplu te Manama, ka Manama te Israil.

Ka pegginguma ni Isra te Hirusalim

7Peglihad te me leg-un, te peghari ni Artasirsis te Pirsya, due sabeka ne etew ne egngaranan ki Isra.

²⁷ + 6:14: a Hag 1:1; b Sak 1:1.

²⁸ + 6:19: Iks 12:1-20.

²⁹ + 6:22 Hari te Asirya, iyan igpasabut se Hari te Pirsya su te seeye ne timpu, nasakup te Pirsya ka Asirya.

Anak sikandin ni Sirayas, ne anak ni Asariyas ne anak ni Hilkiyas, ² ne anak ni Salum ne anak ni Saduk, ne anak ni Ahitub, ³ ne anak ni Amariyas, ne anak ni Asariyas ne anak ni Mirayut, ⁴ ne anak ni Sirahiyas, ne anak ni Usi, ne anak ni Buki, ⁵ ne anak ni Abisuwa, ne anak ni Pinihas, ne anak ni Iliyasar, ne anak ni Aarun, ka Labew ne Talagpanubad.

6Seini si Isra, mig-uli diye te Hirusalim puun te Babilunya. Mangn-gateu sikandin ne talagpanulu te Balaud ni Muwisis, ka Balaud ne imbehey te Magbebaya ne Manama, ka Manama te Israil. Ne imbehey te Hari ka langun ne imbuyu din, tenged su inlapihan sikandin te Magbebaya ne Manama, ne Manama rin. ⁷ Te igkapitu ne leg-un te pegmandu ni Hari Artasirsis, due me Israilita ne nanguli дума ki Isra, дума te me talagpanubad, me Libita, me mangngulahing, me talagtameng te gumawan te timplu, wey me suluhuanen diye te timplu. ⁸⁻⁹ Migligkat si Isra puun te Babilunya te an-anayan ne aldew te an-anayan ne bulan. Ne tenged su imbulihan sikandin te Manama, migginguma sikandin te Hirusalim te an-anayan ne aldew te igkalimma ne bulan, te igkapitu ne leg-un te peghari ni Artasirsis. ¹⁰ Amana egkeupian si Isra ne egnengneng te Balaud te Magbebaya ne Manama, egtuman kayi, wey egpanulu te me suhu din wey te me balaud diye te me Israilita.

Ka sulat ni Hari Artasirsis ki Isra

11Seini ka sulat ne imbehey ni Hari Artasirsis ki Isra ne talagpanubad wey talagpanulu, ka etew ne mangn-gateu te me balaud wey me suhu te

Magbebaya ne Manama para te me Israilita. Miggenendue ka sulat:

12“Ka seini ne sulat, egpuun ki Artasirsis, ka Hari te me Hari, peendiye ki Isra, ka talagpanubad wey talagpanulu te Balaud te Manama ne diye te langit:

13“Ne kuntee, egsuhu a ne ka minsan hentew ne Israilita kayi te migharian ku, lagkes ka me talagpanubad wey ka me Libita, ne egkeupian ne egduma keykew diye te Hirusalim, egkaayun e ne egduma. ¹⁴ Sikeddiey wey ka pitu ne talagtambag ku, egsuhu keykew eyew te peg-ugsi-ugsi diye te Huda wey te Hirusalim ke intuman dan naa ka me balaud ne imbehey keykew te Manama nu. ¹⁵ Ne uyana nu degma ka me pelata wey me bulawan ne igdasag ney diye te Manama te Israil ne migugpe te Hirusalim, ¹⁶ дума te langun ne pelata wey bulawan ne egkalimud nu puun te prubinsya te Babilunya, wey ka me dasag te me Israilita, wey te me talagpanubad, para te timplu te Manama ran diye te Hirusalim.

17“Ilehet-lehet nu ibeli ka seini ne seleppi te turu ne me baka, luke-san ne me karniru, wey nati ne me karniru, дума te me halad ne egka-keen wey egkeinum. Imanubad nu ka me ayam diye te altar te timplu te Manama nu ne diye te Hirusalim. ¹⁸ Ne ka nenasame ne bulawan wey pelata, kaayun ne eggamiten nu wey te дума nu, te minsan nekey ne me-upiya ne egkahamitan ne igkeupii te Manama niyu. ¹⁹ Piru uyana nu diye te tangkaan te Manama te Hirusalim ka langun ne kasangkapan ne impiyal keykew ne egkaayun ne eggamiten te

pegsimba diye te timplu te Manama nu. ²⁰ Ne emun ke duen pad minsan nekey ne egkeilanganen para te timplu te Manama nu, egkaayun ne egkuwa ka te seleppi diye te talaggen-gen te seleppi te Hari.

21“Ne kuntee, sikeddiey si Hari Artasirsis, migsuhu kaniyu te langun ne talaggen-gen te seleppi te prubinsya ne diye te talipag te Weyig ne Iyupratis: Ne keilangan ne igbehey niyu ka minsan nekey ne egbuyen kaniyu ni Isra ne talagpanubad wey talagpanulu te Balaud te Manama ne diye te langit. ²² Ne ibehey niyu kandin taman te tatelu ne libu wey hep-at ne gatus (3,400) ne kilu ne pelata, daruwa ne gatus (200) ne saku ne trigu, 550 ne gelun ne binu, 550 ne gelun ne mentika te ulibu, wey asin ne minsan mamenu karakel. ²³ Ne himuwa niyu ka minsan nekey ne igpeyimu te Manama ne diye te langit para te timplu rin, eyew kene din igkabelu ka intiru ne migharian ku wey ka me anak ku ne lukes ne egsubal eghari keddi. ²⁴ Ne egpanengnengen ku sikaniyu ne ware katenged niyu ne egasukut te buhis te me talagpanubad, te me Libita, te mangngulahing, te me talagtameng te gumawan te timplu, te me suluhuanen te timplu wey te duma pad ne miggimu te seini se timplu te Manama.

25“Ne sikeykew, Isra, sumale te katagseb ne naangken nu puun te Manama nu, alam ka te me talewukum eyew iyan eggukum te langun ne etew te prubinsya ne diye te talipag te Weyig ne Iyupratis ne nakanengneng te Balaud te Manama nu. Ne panulua nu ka minsan hentew ne ware

nakanengneng kayi. ²⁶ Ne ka minsan hentew ne kene egtuman te Balaud te Manama nu wey te balaud te Hari, due-rue ne egdusaan sikandin. Ne egkaayun ne eggimatayan sikandin wey ke egpaaween naa te inged din, wey ke eg-ahawan naa sikandin te karatuan din, wey ke egprisuwen naa.”

Ka pegdayan ni Isra te Manama

27Ne migkahi si Isra, “Egdayanen ka Magbebaye ne Manama, ka Manama te kaap-apuan ta, ne iyan migpuwas te suman-suman te Hari te pegpeupiya te timplu te Magbebaye ne Manama diye te Hirusalim. ²⁸ Ne tenged te geyinawa ne kene egkabalbalawan te Magbebaye ne Manama keddi, in-upianan a te Hari wey te me talagtambag din, lagkes ka me maddesen ne me upisyal rin. Ne tenged te peglapig man-e te Magbebaye ne Manama, nakaangken a te kabulut te peglibulung te me pangulu te me Israilita ne egduma keddi diye te Hirusalim.”

Ka keet-etawan ne nekeuli puun te pegkarakep

8Ne seini ka me pangulu te me pamilya wey ka nenallista duma kandan ne mig-uli duma keddi puun te Babilunya te timpu ne si Artasirsis ka Hari: ² Si Hirsum, ³⁰ ne puun te me kabuhalan ni Pinihas; si Danyil, ne puun te me kabuhalan ni Itamar; si Hatus ne anak ni Sikaniyas, ne puun te me kabuhalan ni Dabid; ³ si Sakariyas, ne puun te me kabuhalan ni Parus wey ka sabeka ne gatus wey lalimma ne pulu (150) ne me lukes ne nalista duma kandin. ⁴ Si Iliyuhinay ne anak ni Sirayas, ne

³⁰ + 8:2 Ka tagse pangulu kayi, nalagkes e ka pamilya rin.

puun te me kabuhalan ni Pahatmuwab
duma te daruwa ne gatus (200) ne me
lukes. ⁵ Si Sikaniyas ne anak ni
Dihasil, ne puun te me kabuhalan ni
Satu ³¹ duma te tatelu ne gatus (300)
ne me lukes. ⁶ Si Ibid ne anak ni
Diyunatan, ne puun te me kabuhalan
ni Adin duma te lalimma ne pulu (50)
ne me lukes. ⁷ Si Hisayas ne anak ni
Ataliya, ne puun te me kabuhalan ni
Ilam duma te pitu ne pulu ne (70) ne
me lukes. ⁸ Si Sibadiyas ne anak ni
Maykil, ne puun te me kabuhalan ni
Sipatiyas duma te walu ne pulu (80)
ne me lukes. ⁹ Si Ubadiyas ne anak
ni Hihil, ne puun te me kabuhalan
ni Huwab, duma te 218 ne me lukes.
¹⁰ Si Silumit ne anak ni Husipiyas,
ne puun te me kabuhalan ni Bani, ³²
duma te 160 ne me lukes. ¹¹ Si
Sakariyas ne anak ni Bibay, ne puun
te me kabuhalan ni Bibay, duma te
daruwa ne pulu wey walu (28) ne me
lukes. ¹² Si Diyuhanan ne anak
ni Hakatan, ne puun te me kabuha-
lan ni Asgad, duma te 110 ne me
lukes. ¹³ Ensi Ilipilit, si Hiyuwil wey
si Simaya, ne egpuun te me kabuha-
lan ni Adunikam, ka namewuriyan ne
migginguma, duma te hen-em ne pulu
(60) ne me lukes. ¹⁴ Ensi Utay wey
si Sakur, ne puun te me kabuhalan ni
Bigbay, duma te pitu ne pulu (70) ne
me lukes.

Ka peg-alam ni Isra te me Libita
para te timplu

15Ne inlibulung ku diye te
weyig ne migpeendiye te Ahaba se-
eye se langun ne egduma keddi wey
migkekampu key diye seled te tatelu

³¹ + 8:5 Ka ngaran ne Satu inlagkes kayi sumale te duma ne tapey ne me peggalin (pitawa niyu degma diye te 2:8). Ware seini diye te Hibuwanen ne sinulat.

³² + 8:10 Ka ngaran ne Bani inlagkes kayi sumale te duma ne tapey ne me peggalin. Ware seini diye te Hibuwanen ne sinulat.

³³ + 8:18 Israil ka ngaran ne ingngaran te Manama ki Hakub.

ne aldew. Te pegpitew ku te listaan
te me etew wey te me talagpanubad,
ware nakita ku diye ne me Libita. ¹⁶

Ne impeumew ku ka me pangulu ne
ensi Ilisir, si Aryil, si Simaya, si Il-
natan, si Harib, si Ilnatan, si Natan, si
Sakariyas, wey si Misulam, wey ka me
talagpanulu ne ensi Huwiyarib wey Il-
natan, ¹⁷ wey impeendiye ku sikan-
dan ki Idu, ka pangulu te inged te
Kasipiya. Impanulu ku sikandan te
iglalag dan ki Idu wey te me karu-
maan din ne me suluhuanen te tim-
plu su eyew egpeuyanan key te me
suluhuanen ne eggimu te me himu te
timplu te Manama ney. ¹⁸ Tenged
te keyid-u te Manama kanami, im-
peuyan dan kanami ka mangngateu
ne etew ne si Siribiyas, duma te sa-
pulu wey walu (18) ne me anak din
wey me karumaan din ne me lukes.
Egpuun si Siribiyas te me kabuhalan
ni Mali ne apu ni Libi, ne anak ni
Israil. ³³ ¹⁹ Impeuyan dan
degma si Hasabiyas duma ki Hisayas,
ne puun te me kabuhalan ni Mirari,
wey duma rin ka daruwa ne pulu (20)
ne me karumaan din wey anak din
ne me lukes. ²⁰ Migpeuyan pad
man-e sikandan te daruwa ne gatus
wey daruwa ne pulu (220) ne me su-
luhuanen te timplu ne nalista ka lan-
gun ne ngaran dan. Ka me suluhua-
nen te timplu, inggimu dengan ni Hari
Dabid wey te me upisyal rin eyew te
pegbulig te me Libita.

Ka pegpuasa wey peg-ampu enni
Isra

21Ne diye te ilis te weyig te
Ahaba, migsuhu a ne egpuasa su

keilangan ne egpariralem key te peg-keetew ney diye te tangkaan te Manama wey eghangyu ne meupiya ka peggipanew ney, te me anak ney, duma te me karatuan ney. ²² Su neyilew a ne eghangyu te Hari te me sundalu rin wey te egmangudde eyew egbantey kanami puun te me kunterey ney diye te deralanen, su inlalahan ney ka Hari ne egpangabang ka Manama te langun ne egسالig kandin piru egleparan din ka langun ne eg-engked kandin. ²³ Sikan naa ka migpuasa key wey migpeyimmime-new te Manama ney ne egbantayan key, wey intabak din ka me peg-ampu ney.

Ka me dasag para te timplu

24Ne in-alam ku ka sapulu wey daruwa (12) ne talagpanubad ne migmangulu duma engki Sarabiyas, ki Hasabiyas wey ka sapulu (10) te me karumaan dan ne me lukes. ²⁵ Ne imbehey ku diye te kandan ka pelata, bulawan, me kasangkapan ne indasag te Hari, te me talagtambag din, te me upisyal rin, wey te langun ne Israilita para te timplu te Manama ney. ²⁶ Intimbang ku wey imbehey kandan ka daruwa ne pulu wey daruwa ne libu (22,000) ne kilu ne pelata, wey tatelu ne libu wey hep-at ne gatus (3,400) ne kilu ne kasangkapan ne pelata, wey tatelu ne libu wey hep-at ne gatus (3,400) ne kilu ne bulawan, ²⁷ daruwa ne pulu (20) ne yahung ne bulawan ne walu ne kilu se kabehat langun, wey daruwa ne yahung ne burunsi ne iling ded ka bali te bulawan.

28Ne ingkahiyen ku sikan-dan, "Sikaniyu wey ka seini se me kasangkapan inlein e para te Magbebaye ne Manama. Ne ka pelata

wey bulawan ne igdasag diye te Magbebaye ne Manama, ka Manama te kaap-apuan niyu, ²⁹ bantayi niyu wey itines niyu seini diye te seled te sinabeng te timplu te Magbebaye ne Manama diye te Hirusalim taman te egkatimbang niyu seini diye te tangkaan te me pangulu te me talagpanubad, te me Libita, wey te me pangulu te me Israilita." ³⁰ Sika naa, in-uyan te me talagpanubad wey te me Libita ka natimbang e ne pelata wey bulawan, wey me kasangkapan eyew eg-uyanen diye te timplu te Manama ney diye te Hirusalim.

Ka peg-uli diye te Hirusalim

31Ne migligkat key te igkasapulu wey daruwa (12) ne aldew te an-anayan ne bulan puun te Weyig te Ahaba peendiye te Hirusalim. Ne migpangabang kanami ka Manama wey impariyu key nikandin puun te me kunterey ney wey puun te egmanggepas diye te dalan. ³² Te nekeuma key e te Hirusalim, miggimley key pad diye te tatelu ne aldew. ³³ Te igkeep-at ne aldew, intimbang ney e diye te seled te timplu te Manama ney ka pelata wey bulawan wey ka me kasangkapan ney, wey impiyal ney e seini ki Mirimut ne anak ni Uriyas, ka talagpanubad. Ne iyan din duma si Iliyasar ne anak ni Pinihas, wey ka me Libita ne si Husabad ne anak ni Hiswi, wey si Nuwadiyas ne anak ni Binuy. ³⁴ Ne inseele ka langun wey intimbang, wey inlista ka langun ne kabehat.

35Ne nataman, ka nekeuli puun te pegkarakep, migbehey te igmanubad diye te Manama te Israil. Ne migpanubad sikandan te sapulu wey daruwa (12) ne turu ne baka para te

langun ne Israilita, siyam ne pulu wey hen-em (96) ne lukesan ne karniru, wey pitu ne pulu wey pitu (77) ne nati te karniru. Ne migpanubad man-e sikandan te sapulu wey daruwa (12) ne lukesan ne kambing para te me sale dan. Intutung seini langun isip igpanubad diye te Magbebaye ne Manama. ³⁶ Ne imbehey ran degma ka insulat te Hari ne suhu diye te labew ne me upisyal wey diye te me gubirnadur te prubinsya ne kayi te talipag te Weyig ne Iyupratis, wey imbulihan te seini ne me pangulu ka me etew wey ka timplu te Manama.

Ka peglungku ni Isra te pegkamasinupaken te me Israilita

⁹Pegkeimpus kayi, migparani keddiedy ka me upisyal wey migkahi, “Ka me Israilita, ka me talagpanubad wey ka me Libita, mig-ikul te mallindit ne hinimuwan te keet-etawan ne migsimba te me diyusdiyus. Ware sikandan migpariyu te me Kanaanen, me Hitihanen, me Pirisihanen, me Hibusihanen, me Amunihanen, me Muwabihanen, me Ihiptuhanen, wey me Amurihanen. ² Ne migmangasawa sikandan wey ka me anak dan ne lukes te me lapu ne me malitan. Sikan naa ka nasewuhan e te lein ne keet-etawan ka keet-etawan te Manama. Ne ka seini ne pegsupak, due dakel ne kalabetan te me upisyal wey me igbuyag.” ³ Te pegkarineg ku kayi, inggisi ku ka kumbale ku wey ka hinabel ku. Ne inlagnut ku ka bulbul ku wey ka sumpe ku, wey migpinnuu a ne nasuhey. ⁴ Ne migparani wey migpaminnuu duma keddiedy ka langun ne naaldeh te lalag te Manama te Israil eyew eglungku degma meytenged te pegkamasinupaken te

nekeuli puun te pegkarakep dengan. Ne migpinnuu a ne nasuhey taman te migginguma ka marusilem ne pegpanubad.

Ka peg-ampu ni Isra

⁵Te timpu ne eggimuwen e ka marusilem ne pegpanubad, migengked a ka migpuasa ne migsaluub te nahisi ne kumbale wey hinabel. Migpanimbuel a wey ingkayew ku ka me belad ku diye te Magbebaye ne Manama, ne Manama ku. ⁶

Ne migkahi a, “He Manama ku, neyilew a amana, wey kena a egpakaatu ne egleng-ag keykew tenged te hilew ku. Tenged su migtimpe e te ulu ney ka mareet ne hinimuwan ney wey nakaseked e te langit ka me sale ney.

⁷ Migdakel e ka sale ney puun te timpu te me kaap-apuan ney taman kuntee. Tenged te me sale ney, imbehey key e nikeykew diye te Hari te lein ne me nasud lagkes ka me Hari ney, ka me talagpanubad ney, wey impeyimatayan nu, impeuripen, impatulis, wey impeyilawan iling te neyitabu kuntee. ⁸ Piru kuntee, he Magbebaye ne Manama ne Manama ney, neyid-u ka kanami seled te malepet ne timpu, wey intuhutan nu ne duened nasame kanami, wey imbehayan key nikeykew te keupianan seled te seini se matulus ne inged. Ne imbehayan key nikeykew te egkapallateng

³⁴ wey imbulihan key nikeykew ne egpekeuli puun te pegkarakep. ⁹ Minsan te naddakep key, piru ware key engkeri nikeykew, ke kene, nasi nu ipapitew kanami ka geyinawa nu ne kene egkabalbalawan pinaahi te peglapig kanami te me Hari te Pirsy. Ne imbehayan key nikeykew te iyam ne umul eyew egkabalbalawan ney te

³⁴ + 9:8 Te Hibuwanen: Impalayahan nu ka me mata ney.

egpasasindeg ka timplu nu, wey im-behayan key nikeykew te egkaaputan kayi te Huda wey te Hirusalim.

10“He Manama ney, nekey naan e kuntee ka igkalalag ney pegkeimpus te seeye se langun ne neyitabu? Insupak ney red man-e ka me suhu nu ¹¹ kanami pinaahi te me suluhuanen nu ne me prupita. Migkahiyen key nikanandan ne ka tane ne eggendiyaan ney eyew eg-ugpaan, sabeka ne tane ne neempet te sale tenged te mallindit ne hinimuwan te keet-etawan diye wey te pegsimba ran te me diyus-diyus. ¹² ³⁵ Ingkahiyen key man-e nikanandan te kene ney igmaasawa ka me anak ney ne malitan te me anak dan ne lukes, wey ke igmaasawa ney naa ka me anak dan ne malitan te me anak ney ne me lukes. Ne kene key degma nikandan egpepamitawen te egpakameupiya wey egpakamatubung puun te me etew ne nangugpe te seeye ne inged. Keilangan ne egtumanen ney sika eyew egmaresen wey egmatubung key, wey ka sika ne katubung egkapanunud te me kabuhalan ney te ware egtamanan.

13“Ne kuntee inlegparan key nikeykew tenged te mareet ne hinimuwan ney wey te dakel ne sale ney. Piru maagkap de ka lepad nu kanami du te sale ne neyimu ney, wey intuhutan nu ne duen pad egkeuyag kanami. ¹⁴ Minsan pad due, insupak ney red abayi ka me suhu nu, wey migpangasawa key te me etew ne mallindit se me himu. Egkabelu ka iya kanami wey egguleen key nikeykew taman te warad egkasame kanami. ¹⁵ He Magbebaye ne Manama, ne

Manama te Israil, matareng ka. Intuhutan nu ne duen pad egkeuyag kanami taman te seini ne aldew. Ne sikanami se nakasale, seini key kuntee te tangkaan nu, minsan ware perem sabeka kanami ne eleg ne egpakasasindeg kayi te tangkaan nu tenged te sale ney.”

Ka peg-angken te keet-etawan te sale dan

10Taheed te mig-ampu wey migpangguhud te sale si Isra ne migsinehew wey miglangkeb diye te egkatangkaan te timplu te Manama, due susuluhi ne Israilita ne me lukes, me malitan wey me bate ne miglingut kandin. Ne migpanaman-taman degma sikandan migpandalawit. ² Ne si Sikaniyas ne anak ni Hihil, ne sabeka te me kabuhalan ni Ilam, migkahi ki Isra, “Kene key ne matinumanen te Manama ta su mig-asawa key te lapu ne me malitan puun te keet-etawan ne nakalingut kanta. Piru minsan pad due, duen ded egkapal-lateng te keet-etawan te Israil. ³ Ne kuntee, eggimu key te kasabatan diye te Manama ta ne egdeldelen ney ka me asawa ney duma te me anak ney, sumale te tambag nu wey te seeye se duma ne migtahud te me suhu te Manama ta. Eggimuwen ney seini sumale te Balaud te Manama. ⁴ Ne pangan-dam ke naa su himu nu iya ka pegnangen kanami ke nekey ka eleg ne eggimuwen. Egbulihan ney sikeykew, purisu pakannekal ka wey himuwa nu seini.”

5Sikan naa, migsasindeg si Isra wey impasaad din ka me pangulu te me talagpanubad, ka me Libita, wey ka langun ne Israilita eyew egtumanen

³⁵ + 9:12; Iks 34:11-16; Diy 7:1-5.

dan ka ingkahi ni Sikaniyas. Ne dutu, migsaad e sikandan langun. ⁶ Ne mig-awe e si Isra diye te tangkaan te timplu te Manama, wey miggendiyad e te sinabeng ni Hihuhanan ne anak ni Iliyasib. Taheed te diye sikandin, ware sikandin migkeen wey mig-inum te weyig, tenged su migpabulus pad sikandin ka miglungku tenged te ware migmatinumanen ka nekeuli ne nad-dakep dengan.

⁷Ne impataha ka intiru ne Huda wey Hirusalim, ne keilangan ne eglibulung diye te Hirusalim se-eye se langun ne nekeuli puun te pegkarakep. ⁸ Ne ke hentew seeye se kene egpakalepew seled te tatelu ne aldew, eg-ahawen ka langun ne karatuan din, sumale te pegbuut te me upisyal wey te me igbuyag, wey egdelde-len e sikandin puun te punduk te se-eye se nekeuli puun te pegkarakep. ⁹ Ne miglibulung diye te Hirusalim ka langun ne lukes te Huda wey te Binhamin seled te tatelu ne aldew, wey naminnuu sikandan diye te plasa te timplu te Manama. Neyitabu seeye te igkararuwa ne pulu (20) ne aldew te igkasiyam ne bulan. Ne nangelkel amana te kaaldekan ka me etew tenged te mapahetpet ne kasabutan dan, wey tenged te makeseg ne uran.

¹⁰Ne migsasindeg si Isra ne talagpanubad wey migkahi diye te kandan, “Kene kew ne matinumanen, su te pegpangasawa niyu te me lapu ne me malitan, intimulan niyu ka sale te Israil. ¹¹ Ne kuntee, ipangguhud niyu ka me sale niyu diye te Magbebaya ne Manama, ne Manama te kaap-apuan niyu, wey himuwa niyu ka igkeupii rin. Pariyu kew puun te keet-etawan ne nakalingut kaniyu wey

puun te me asawa niyu ne lapu.”

¹²Ne migtabak ka intiru ne punduk ne migpanguleyi te meemen, “Eleg ka! Keilangan ne eggimuwen ney ke nekey ka ingkahi nu. ¹³ Piru masulug ka me etew wey makeseg ka uran te seini ne timpu, sikan naa, kene key egpakaantus kayi te lihawangan. Timul pad due, ka seini ne prublima kene egkeimpusan te sabeka re ne aldew wey ke daruwa naa, tenged su masulug ney te nekeyimu te dakel ne sale. ¹⁴ Iggaat tad e kayi te Hirusalim ka me upisyal eyew iyan egpiyalan kayi. Ne egpeendiniyen de te intahahe ne timpu ka langun ne diye te me lung-sud ney ne nenakaasawa te me malitan ne me lapu duma te me igbuyag wey me talewukum te tagse lungsud, taman te egkaawe e kayi te kanta ka mangune-kune ne langet te Manama.” ¹⁵ Ne iyan de migsupak kayi si Diyunatan ne anak ni Asahil wey si Hasiya ne anak ni Tikba, wey inlapihan sikandan ni Misulam, wey ni Sabitay ne Libita.

¹⁶Ne intuman sika te seeye se nekeuli puun te pegkarakep. Purisu si Isra ne talagpanubad, mig-alam te me lukes ne pangulu te me pamilya te tagse kabuhalan, wey inlista langun ka me ngaran dan. Te an-anayan ne aldew te igkasapulu ne bulan, migpinnuu sikandan eyew te peg-ugsi-ugsi te prublima. ¹⁷ Ne te an-anayan ne aldew te an-anayan ne bulan, neimpusan dan e ka peg-ugsi-ugsi te langun ne lukes ne migmangasawa te lapu ne me malitan.

Ka me lukes ne nakaasawa te me lapu

18-19 Due me talagpanubad ne nakaasawa te me lapu. Migsaad sikan-dan ne eg-engked te me asawa ran wey migpanubad man-e te lukesan ne karniru para te me sale dan. Seini sikandan: si Maasiyas, si Ilisir, si Harib, wey si Gidalyas ne egpuun te me kabuhalan ni Hiswi ne anak ni Husadak wey te me suled din.

20 Si Hanani wey si Sibadyas, ne egpuun te me kabuhalan ni Imir.

21 Si Maasiyas, si Ilyas, si Simaya, si Hihil, wey si Usiyas, ne egpuun te me kabuhalan ni Harim.

22 Si Ilyuwinay, si Maasiyas, si Ismail, si Nitanil, si Husabad, wey si Ilasa, ne egpuun te me kabuhalan ni Pasur.

23 Ne ka egpuun te me Libita iyan ensi Husabad, si Simii, si Kilayas ne ingngaranan degma ki Kilita, si Pitahiyas, si Huda wey si Ilisir.

24 Puun te me mangngulahing: si Ilyasib.

P uun te me talagtameng te gumawan te timplu: si Salum, si Tilim, wey si Uri.

25 Seini man-e ka listaan te duma ne me Israilita ne nenakaasawa te me lapu:

S i Ramiyas, si Isiyas, si Malkiyas, si Mihamin, si Ilyasar, si Hasabiyas, wey si Binayas ne egpuun te me kabuhalan ni Parus.

26 Si Mataniyas, si Sakariyas, si Hihil, si Abdi, si Hirimut, wey si Ilyas ne egpuun te me kabuhalan ni Ilam.

27 Si Ilyuwinay, si Ilyasib, si Mataniyas, si Hirimut, si Sabad, wey si Asisa ne egpuun te me kabuhalan ni Satu.

28 Si Hiruhanan, si Hananiyas, si Sabay, wey si Atlay ne egpuun te me kabuhalan ni Bibay.

29 Si Misulam, si Maluk, si Adayas, si Hasub, si Saal, wey si Hirimut ne egpuun te me kabuhalan ni Bani.

30 Si Adna, si Kilal, si Binayas, si Maasiyas, si Mataniyas, si Bisalil, si Binuy, wey si Manasis ne egpuun te me kabuhalan ni Pahatmuwab.

31-32 Si Ilisir, si Isiha, si Malkiyas, si Simaya, si Simyun, si Binhamin, si Maluk, wey si Simariyas ne egpuun te me kabuhalan ni Harim.

33 Si Matinay, si Matata, si Sabad, si Ilipilit, si Hirimay, si Manasis, wey si Simii ne egpuun te me kabuhalan ni Hasum.

34-37 Si Maaday, si Amram, si Uwil, si Binayas, si Bidiyas, si Siluhi, si Baniyas, si Mirimut, si Ilyasib, si Mataniyas, si Matinay, wey si Haasu ne egpuun te me kabuhalan ni Bani.

38-42 Si Simii, si Silimiyas, si Natan, si Adayas, si Maknadibay, si Sasay, si Saray, si Asaril, si Silimiyas, si Simariyas, si Salum, si Amariyas,

wey si Husi ne egpuun te me kabuhalan enni Bani wey ni Binuy. Nibu.

43Si Hiil, si Matitiyas, si Sabad, si Sibina, si Haday, si Huwil, wey si Binayas ne egpuun te me kabuhalan ni

44Sikandan langun ka nenakaasawa te me lapu ne me malitan, wey ka duma kandan nenakaanak te sika ne me malitan.